

JAROSLAV PROKEŠ <BEZ PŘEDMĚTU> 11/4 — 24/5 2019

Kurátorka:

Adéla Machová

Vernisáž výstavy:

středa 10. dubna v 17:30

dům umění
ústí nad labem
galerie 2

„....má nějaký smysl vyčistit
si prostor kvůli prázdnotě?“

Samuel Beckett

Na první pohled nic k vidění, ale je tomu opravdu tak? Výstava Jaroslava Prokeše <bez předmětu> rozvíjí motiv prázdna ve výtvarném umění. Uměleckou instalací navazuje Prokeš na svoji dlouhodobou snahu nakládat s prázdňem jako s předmětem a materiálem díla. Název díla <bez předmětu> je aluzí na e-mailové oznámení zprávy bez uvedení předmětu komunikace, přičemž samotný takto označený mail obsahuje sdělení.

Pro galerii 2 Domu umění Ústí nad Labem Prokeš připravil instalaci, při níž využívá snímání a zpětné projekce prázdne plochy a prostoru. Jedná se přitom o provázaný záznam a tři projekce nebarevného světelného pole. Konkrétní prázdne místo je v jednom okamžiku vnímání vyjevováno zároveň jako černý prostor, čistá zeď a světelné bílé pole. Manipulací fyzické struktury galerijního prostoru a upozaděním barevnosti se autor snaží poukázat na vztah prázdne plochy a prostoru. Odhaluje jedinečné místo, které definuje bílý, šedý (v denním světle nespátřitelný) a černý formát vycházející z běžné nabídky velikostí formátů projektorů.

V instalaci pracuje Prokeš se základními vztahy světla, plochy a prostoru se zřetelem k přirozenému dennímu cyklu a konkrétním podmínkám galerie. Počítá s projekcemi za přirozeného denního světla a při poklesu jeho intenzity (oblačnost, večer, noc) samotná instalace na tuto změnu reaguje. Aby bylo možné tuto proměnu sledovat, „projekce by v ideální případě běžela 24 hodin denně,“ říká Jaroslav Prokeš. Site-specific instalace <bez předmětu> prezentuje vztah mezi reálným prostorem, plochou, jejich digitálním záznamem a jejich následným přepisem formou projekce.

Prázdno, nic — určitá absence něčeho, když je tvůrčím způsobem zpracováváno, tak i přes veškerou snahu vždy někam odkazuje. Stává se symbolem neuchopitelného, dočasně nepřítomného. Z pohledu psychofyziky, dle tzv. Webbern-Fechnerova zákona, se prázdno stává významově naplněným v kontextu svého okolí. Nepřímou úměrou tedy nic (prázdno) nebo i minimum čehokoliv nabývá na pozornosti. V umělecké tvorbě můžeme pozorovat, že i ty minimální vizuální podněty, vyprázdňení či vyčištění něčeho působí nakonec silnějším dojmem (např. bílé plátno Kazimíra Maleviče, prezentace prázdne galerie „Le Vide“ Yvese Kleina či ze současníků Rachel Whiteread ad.). Fenomén prázdna — určitého prostorově ohraničeného nic, což je samo o sobě oxymorón, se stává tematickým motivem v umění i díky vlivu východní filosofie a popírání popisování prostoru pouze jako geometrického nebo perspektivně zachyceného (např. v dílech Marcela Duchampa, Johna Cage, Jamese Turrella aj.).

Jaroslav Prokeš a Adéla Machová

O autorovi

Jaroslav Prokeš (*1977 ve Frýdlantu) vystudoval ateliér Skla v architektuře u prof. Mariana Karla na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Od roku 2006 pracuje jako odborný asistent u Stanislava Zippeho v ateliéru Vizualní komunikace na Fakultě umění a architektury Technické univerzity v Liberci. V současné době studuje doktorský obor Vizualní komunikace na Fakultě umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a zabývá se problematikou prázdneho prostoru ve výtvarném umění. Jaroslav Prokeš se dlouhodobě věnuje site-specific instalaci. Prokešovy na první pohled minimalistické instalace jsou svébytným zásahem do aktuálního prostoru, který doplňuje autorovo tvůrčí uvažování o dematerializaci díla, absenci obrazu či ztrátě vnímání génia loci. Používá prázdno, světlo, stíny, tmou jako sochařský materiál, přičemž explicitně využívá nových médií a prostorových dispozic. Nehmotné se stává předmětem díla a vytváří jeho podstatu — obsah a význam určený divákovi.
→ www.jaroslavprokes.cz

Adéla Machová

Vybraný doprovodný program k výstavě:

16/4 Út

od 17 hodin — přednáška

Jaroslav Prokeš: Prázdno jako materiál umělce

24/5 So

od 19 do 22 hodin — galerijní noc

komentovaná prohlídka s kurátorkou

a čtení z textů k tématu prázdna

Dům umění Ústí nad Labem
Fakulty umění a designu
Univerzity Jana Evangelisty
Purkyně
Klíšská 1101/129a
400 01 Ústí nad Labem

Otevřeno:

ÚT – SO

10 – 18 hodin

vstup zdarma

#dumumeniul

Kontakt:

Adéla Machová,

+420 601 385 504

adela.machova@ujep.cz

www.duul.cz